

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts: ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā, 19.12.2025.

Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP25SI0224

Ietekmes sākotnējā izvērtējuma mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Ietekmes sākotnējā izvērtējuma uzdevums nav precīzi dokumentēt ietekmju apjomu un definēt projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja ietekmes sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

1. Paredzētās darbības ierosinātais (t.sk., reģistrācijas numurs un adrese):

Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži", reģistrācijas Nr. 40003466281, juridiskā adrese: Vaiņodes iela 1, Rīga, Latvija, LV-1004, e-pasta adrese: lvn@lvn.lv vai izmantojot *eAdresi*.

2. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu ieguve perspektīvajā smilts atradnē "Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025" 10,79 ha platībā.

3. Paredzētās darbības norises vieta:

Nekustamais īpašums "Vecumnieki VM Mežsargu Sils" (kadastra Nr. 40940020028), zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 40940020028, Vecumnieku pagasts, Bauskas novads.

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) 14.11.2025. reģistrēja akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" (turpmāk – Iesniedzēja) iesniegumu (ar 05.12.2025. papildinformāciju) ietekmes sākotnējā izvērtējuma (turpmāk – ISI) veikšanai (turpmāk – iesniegums) derīgo izrakteņu ieguvei perspektīvajā smilts atradnē "Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025" (turpmāk – Atradne), kas atrodas nekustamajā īpašumā "Vecumnieki VM Mežsargu Sils" (kadastra Nr. 40940020028), zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 40940020028, Vecumnieku pagastā, Bauskas novadā (turpmāk – paredzētā darbība).

Iesniegumā norādīts, ka ģeoloģiskās izpētes pārskats tiek gatavots, izmantojot vēsturiskās izpētes datus – Pārskats par ģeoloģiskās izpētes darbiem paredzētās darbības vietā, smilts atradnē "Zvirgzdes Mežniecība" 1979.gads, kas pieejams Valsts ģeoloģijas fondā (inventāra Nr.9797)

Saskaņā ar Valsts ģeoloģijas fonda materiālos pieejamo 1979. gada pārskatu *Pārskats par smilts atradnes izpēti Bauskas rajonā, Zvirgzdu mežniecības 99.kv. teritorija 21,2 ha platībā*, kurā ietilpst arī Atradnes teritorija, noteiktais smilts krājumu apjoms ir 1305 tūkst.m³.

Atbilstoši iesniegumam Atradnes krājumu aprēķina laukumā (10,79 ha) ir aplēsti kopējie smilts krājumi 1106,13 tūkst.m³ apjomā, kas iegul virs gruntsūdens līmeņa.

Smilts ieguve plānota virs gruntsūdens līmeņa, bez gruntsūdens līmeņa pazemināšanas un novadīšanas ārpus ieguves laukuma teritorijas. Pirms paredzētās darbības uzsākšanas ir jāveic platības atmežošana (meža ciršana), kā arī celmu, augsnes un segkārtas noņemšana. Noņemto augsni un segkārtu plānots novietot krautnēs ap darbības vietas laukumu, un vēlāk izmantot karjera rekultivācijā – malu un nogāžu planēšanā.

Karjera sagatavošanas darbus un derīgo izrakteņu ieguvu ir plānots veikt, izmantojot ekskavatorus, frontālos iekrāvējus, buldozerus, un artikulētos pašizgāzējus (damperus). Smilts ieguvu paredzēts veikt atklātā karjerā vairākās kāplēs atbilstoši derīgā materiāla biežumam konkrētā vietā, ieguvu veicot ar ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju. Ieguves darbi plānoti no 7:00 līdz 19:00, ar 1 stundas pārtraukumu. Atkarībā no pieprasījuma tuvākajā apkārtnē esošajos būvobjektos smilts produkcijas daudzums varētu būt līdz aptuveni 150 000 m³.

Derīgā materiāla apstrāde/pārstrāde Darbības vietā, ilgstošā laika posmā izmantojot stacionāras iekārtas, nav paredzēta. Ir iespējama varbūtība, ka nelielos apjomos un īsos laika posmos varētu notikt materiāla šķirošana ar nelielām mobilajām iekārtām. Smilts materiāla skalošana/mazgāšana nav plānota. Ūdensapgādes urbumus nav plānots izmantot. Darbiniekiem ūdens tiks piegādāts fasētā veidā.

Derīgos izrakteņus ir plānots izvest no karjera pa Latvijas valsts meži ceļu *Gediņu karjera ceļš, Zvirgzde-Gediņi ceļš* līdz valsts reģionālajam autoceļam P89 *Ķekava-Skaistkalne*.

Pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas izstrādātajā Atradnes teritorijā paredzētais rekultivācijas veids – apmežošana.

Izvērtējot iepriekš minēto Dienests secina, ka Paredzētā darbība atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 1) punktam: *šā likuma 2. pielikumā minētajām paredzētajām darbībām* un 4) punktam: *vairākām līdzīgām paredzētajām darbībām, kuras ietekmē vienu un to pašu teritoriju un kuru izmaiņu rezultātā summāri tiks sasniegtas šā likuma 1. vai 2. pielikumā minētās robežvērtības*.

5. Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums (iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums):

Paredzētās darbības ISI veikts, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 1), 4) punktu un MK 13.01.2015. noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 13. punktu, kā arī Administratīvā procesa likuma 85. pantu. Novērtēšana veikta, balstoties uz Eiropas Savienības sākotnējā izvērtējuma vadlīnijās noteikto pieeju un kritērijiem, kas interpretē Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2014/52/ES (ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu).

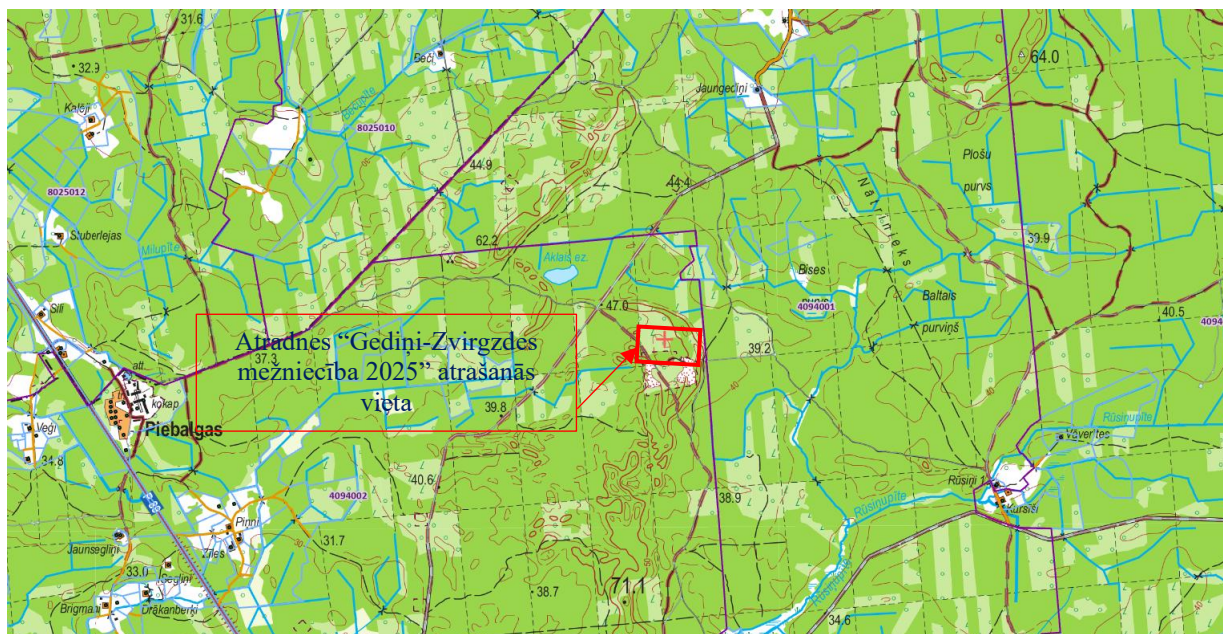
Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 8. panta pirmā daļa nosaka, ka piesakot darbību, ierosinātais norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem. Ierosinātais nav iesniedzis paredzētās darbības divus iespējamus variantus, tādējādi Dienests kā otro alternatīvo risinājumu pieņem variantu, ka paredzētā darbība netiks īstenota.

ISI ietvaros tika identificētas potenciāli būtiskākās ietekmes, kas ir saistītas ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11. panta pirmās daļas 3) punktu: *dabas resursu, jo īpaši zemes dzīļu, augsnes, ūdens un bioloģiskās daudzveidības izmantošanu*, otrās daļas 2) punktu: *attiecīgajā teritorijā esošo dabas resursu [tostarp augsnes, zemes dzīļu, ūdens un bioloģiskās daudzveidības (īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus)] relatīvais daudzums, pieejamība un pietiekamība, kvalitāte un atjaunošanas iespējas*, 3) punkta a) apakšpunktu: *dabiskās vides absorbcijas spēja, kas vērtējama, pievēršot īpašu uzmanību virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām un upju grīvām, ņemot vērā trešās daļas 1) punktu: ietekmes apjomu un telpisko izplatību (iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas lielumu un pakļauto iedzīvotāju skaitu)*.

Derīgo izrakteņu ieguve pēc būtības būs saistīta ar ilgstošu neatjaunojamo zemes dzīļu resursu ieguvu, tomēr ietekme būs lokālā mēroga, jo smilts krājumi Latvijā ir plaši izplatīti, turklāt

smilts materiāls var tikt izmantots autoceļu būvniecībai un uzturēšanai, ceļa drenējošā slāņa izbūvei, būvniecībā kā betona sastāvdaļa vai pamatu izbūvē, uzbērumu veidošanai un citiem mērķiem. Jaunu infrastruktūras objektu būvniecība Atradnē nav paredzēta. Uztādītos pagaidu infrastruktūras objektus teritorijā pēc darbības beigšanas aizvedīs prom.

Paredzētās darbības vieta atrodas meža masīvā aptuveni ~ 4 km attālumā no apdzīvotās vietas Piebalgas (skat. 1. att.). Tuvākā viensēta atrodas aptuveni 1,9 km uz ZA no Atradnes.

1. attēls. Atradnes atrašanās vieta.

Atbilstoši Vecumnieku novada teritorijas plānojums 2014.-2026.gadam¹ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Vecumnieku novada teritorijas funkcionālā zonējuma kartei (pēc 01.07.2021. administratīvās teritoriālās reformas Bauskas novads) Atradnes teritorijā ir noteikta *Mežu teritorijas (M)* funkcionālā zona (skat. 2. att.). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu”² (turpmāk – TIAN) 277.1. apakšpunktu derīgo izrakteņu ieguve *Mežu teritorijā (M)* ir atļautais papildizmanošanas veids.

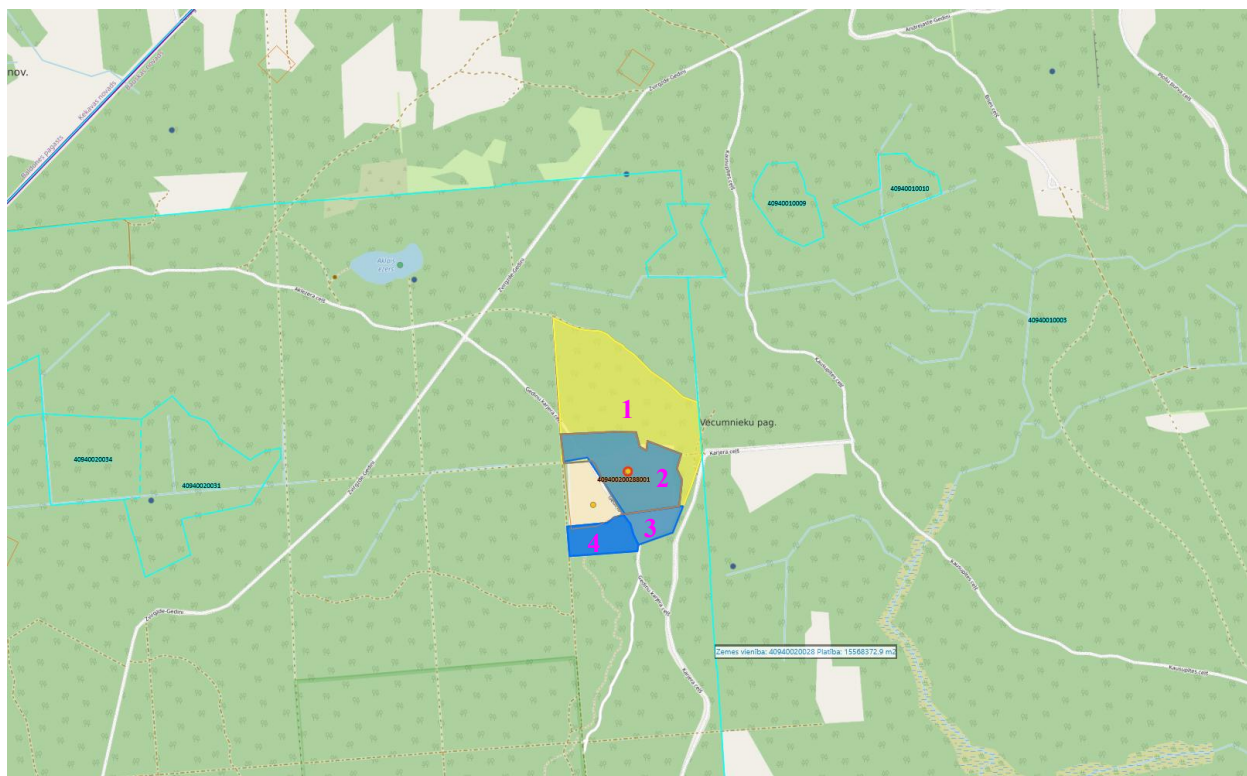

2. attēls. Atradnes izvietojums atbilstoši teritorijas funkcionālajam zonējumam.

¹ https://geo.latvija.lv/geo/tapis#document_104#nozoom (dati skatīti 11.12.2025.)

² Vecumnieku novada domes 29.05. 2013. saistošo noteikumu Nr. 4 „Par Vecumnieku novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu” 1. pielikums.

Saskaņā ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) Zemes dzīļu informācijas sistēmā³ pieejamo informāciju Atradne atrodas teritorijā, kurā tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs (skat. 2. att. un 1. tabulu).

3. attēls. Atradnes apkārtnē esošās derīgo izrakteņu vietas.

1. tabula. Informācija par Atradnes apkārtnē esošajām atradnēm.

Nr. p.k.	Atradne/ Ieguvējs	Attālums*	Platība (ha)	Ieguves limita derīguma termiņš	Licences/ atļaujas derīguma termiņš	Smilts, tūkst.m ³	Atlikušie krājumi no limita smilts tūkst.m ³	TN/ ISI**
1.	“Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025” AS “Latvijas valsts meži”	0	10,79	-	-	-	-	-
2.	“Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” “2018. gada iecirknis” AS “Latvijas valsts meži”	0	9,17	18.01.2019.- 17.01.2044.	24.04.2019.- 17.01.2044.	670,9	548,857	ISI/TN
3	“Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” “1979./1986. gada iecirknis” AS “Latvijas valsts meži”	245 m	1,94	12.04.2012.- 11.04.2037.	01.08.2013.- 11.04.2037.	rekultivēta	rekultivēta	-
4.	“Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” iecirknis “DR bloks” AS “Latvijas valsts meži”	330 m	3,00	12.04.2012.- 11.04.2037.	01.08.2013.- 11.04.2037.	rekultivēta	rekultivēta	-

* attālums attiecībā pret Atradni;

** TN – tehniskie noteikumi

³ <https://zdzis.lvģmc.lv/atradnes/B1456> (dati skatīti 11.12.2025.)

Vērtējot līdzīgas darbības un to iespējamo summāro ietekmi, tiek secināts, ka paredzētās derīgo izrakteņu ieguves vietas apkārtnē atrodas atradnes “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” (2018. gada iecirknis” (9,17 ha), iecirknis “DR bloks” (3 ha) un “1979./1986. gada iecirknis” (1,94 ha), kas summāri ar paredzēto darbību veido 24,9 ha. Tomēr ar 31.03.2025. aktu par derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivāciju atradnes “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” iecirknis “DR bloks” un “1979./1986. gada iecirknis” tika pieņemti rekultivācijā, līdz ar to summārās ietekmes no minētajiem iecirkņiem nav paredzētas. Tādējādi, vērtējot pēc kopējās platības apkārtnē, veiktā derīgo izrakteņu ieguve nepārsniedz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikuma 25. punktā noteikto robežvērtību 25 ha.

Vērtējot paredzēto darbību saistībā ar savstarpējām kumulatīvam ietekmēm, Dienests secina, ka derīgo izrakteņu izvešanai paredzēts izmantot vienus un tos pašus ceļus. Tomēr atbilstoši iesniegumam nelabvēlīgas ietekmes novēršanai ap derīgo izrakteņu ieguves vietu tiek plānots izveidot segkārtas materiāla krautnes/vaļņus, kas slāpēs paredzētās darbības laikā radīto troksni un samazinās putekļu izplatību tuvākajā apkārtnē. Papildus apkārt esošie meža masīvi kalpo kā dabiska buferzona ietekmju mazināšanai.

Dienesta ieskatā iespējamās ietekmes ir pārvaldāmas, izvirzot atbilstošus nosacījumus tehniskajos noteikumos.

Derīgo izrakteņu ieguvi Atradnē un iegūtā materiāla transportēšana no Atradnes teritorijas jāplāno tādā veidā, kas neradītu trokšņu normatīvu pārsniegumus tuvākajās māsaimniecībās. Derīgo izrakteņu ieguvei, apstrādei un transportēšanai jāizmanto tehnika un iekārtas, kas atbilst MK 23.04.2002. noteikumu Nr. 163 “Par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” prasībām, un darbības laikā jānodrošina, lai trokšņu līmenis nepārsniedz noteiktos (pieļaujamos) vides trokšņa robežlielumus, kas noteikti MK 07.01.2014. noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2. pielikumā.

Saskaņā ar VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā⁴ pieejamo informāciju paredzētās darbības vieta neatrodas meliorētā zemē.

Atbilstoši iesniegumam ūdens novadīšana vai derīgo izrakteņu ieguve zem gruntsūdens līmeņa nav paredzēta, līdz ar to ietekme uz hidroloģisko režīmu nav sagaidāma.

ISI procesa ietvaros saņemta Valsts meža dienesta (turpmāk – VMD) 25.11.2025. vēstule Nr. CVM.7-1/3693, kurā VMD norāda:

- 1) MVR (*Meža valsts reģistrs*) dotos informācija par īpaši aizsargājamiem meža iecirkņiem, un bioloģiski vērtīgām mežaudzēm paredzētās darbības vietā nav reģistrēta (Ministru kabineta noteikumi Nr. 936 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”, 18.12.2012.);
- 2) MVR dotos informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām paredzētās darbības vietas tuvumā nav reģistrēta (Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 07.04.1993., 6.punkts un MK noteikumi Nr.264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.));
- 3) MVR dotos informācija par noteiktiem vai ierosinātiem mikroliegumiem un mikroliegumu buferzonām paredzētās darbības teritorijā nav reģistrēta (MK noteikumi Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” (18.12.2012.));
- 4) Virsmežniecības rīcībā nav papildus informācija par īpaši aizsargājamu biotopu un īpaši aizsargājamu sugu klātbūtni sastopamību paredzētās darbības vietā (MK noteikumi Nr.350 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” (20.06.2017.) un MK noteikumi Nr.396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu” (14.11.2000.));
- 5) Ievērot ugunsdrošības pasākumus Valsts meža dienesta izsludinātajā ugunsbīstamajā periodā un ārpus tā (Ministru kabineta noteikumi Nr.238 “Ugunsdrošības noteikumi”, 19.04.2016.);

⁴ <https://www.melioracija.lv/?loc=529324;281643;11> (dati skatīti 11.12.2025.)

- 6) Veicot paredzētās darbības nepieļaut paliekošo vai līdzās esošo koku bojāšanu un sakņu kakla apbēršanu ar grunti/augsni vai izrautajiem celmiem;
- 7) Ja paredzētās darbības ietvaros plānots veikt atmežošanu, tā veicama saskaņā ar Meža likuma 41.panta 1.daļu, pamatojoties uz Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumiem Nr.889 "Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību" (turpmāk - MK noteikumi Nr.889);
- 8) Nepieciešamā informācija par atmežošanai paredzēto platību ir iesniedzama saskaņā ar MK noteikumiem Nr.889;
- 9) Tiesības uzsākt atmežošanu ir pēc apliecinājuma koku ciršanai saņemšanas, kā to nosaka MK noteikumu Nr.889 17.3. apakšpunkts. Iesniegums koku ciršanas apliecinājuma saņemšanai iesniedzams Valsts meža dienestā. Kontaktinformācija pieejama arī www.vmd.gov.lv;
- 10) Koku ciršanas kārtību atmežošanas cirtei nosaka Ministru kabineta 19.12.2012. noteikumu Nr.935 „Noteikumi par koku ciršanu mežā” (turpmāk – MK noteikumi Nr.935) 51. un 53. punktā minētie nosacījumi;
- 11) Koku ciršanas apliecinājumu var saņemt pēc kompensācijas samaksāšanas un lēmuma par kompensācijas aprēķina saņemšanas, iesniedzot koku ciršanas iesniegumu atbilstoši MK noteikumu Nr.935 XIII sadaļā minētajiem nosacījumiem.

Dienests norāda, ka derīgo izrakteņu ieguves projekts izstrādājams un derīgo izrakteņu ieguve Atradnē veicama atbilstoši VMD 25.11.2025. vēstulē Nr. CVM.7-1/3693 norādītajam.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP, arī Pārvalde) dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS"⁵ pieejamo informāciju Atradne neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, kā arī nav konstatēti īpaši aizsargājami biotopi. Tomēr paredzētās darbības tiešā tuvumā reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, aizsargājamo sugu atradnes urālpūcei *Strix uralensis*, mednim *Tetrao urogallus*, u.c.

ISI ietvaros saņemta arī DAP 02.12.2025. vēstule Nr. 3.27/8041/2025-N, kurā DAP norāda:

Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" informāciju plānotās darbības teritorijā vai tās tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi, īpaši aizsargājami biotopi vai sugas. Atradnei pieguļošajā apkārtnē ir reģistrēts Eiropas Savienības nozīmes Latvijā prioritāri īpaši aizsargājams biotops 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* ~ 70 m attālumā un vairāku īpaši aizsargājamo putnu sugu novērojumi: urālpūce *Strix uralensis*, mednis *Tetrao urogallus*, sila cīrulis *Lullula arborea*, vakarlēpis *Caprimulgus europaeus*, meža balodis *Columba oenas*. Derīgo izrakteņu ieguves procesā gruntsūdens līmenis netiks pazemināts, tādējādi neietekmējot apkārtējo teritoriju hidroloģisko režīmu. Līdz ar to, Pārvaldes ieskatā, nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz aizsargājamo biotopu.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem 199. kvartāla 25., 26., 27., 33. un 34. nogabalos ir reģistrētas priežu jaunaudzes, 28. nogabalā priežu vidēja vecuma audze, bet 32. nogabalā priežu briestaudze.

Tuvākais mikroliegums, kas izveidots īpaši aizsargājamās putnu sugas aizsardzībai, atrodas ~ 800 m attālumā no atradnes robežas. Saskaņā ar "Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plānu laikposmam no 2020. gada līdz 2029. gadam"⁶ paredzētā darbība ir plānota urālpūcei prioritārā teritorijā. Atbilstoši šim plānam, tajā ieteicams neveikt saimniecisko darbību no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam.

Saskaņā ar "Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plānu laika

⁵ <https://ozols.gov.lv/ozols/> (dati skatīti 11.12.2025.)

⁶ Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>

posmam no 2021. gada līdz 2030. gadam”⁷ paredzētā darbība nav plānota šīm sugām prioritārās teritorijās.

Vēja elektrostaciju parka “Bauska – Ķekava – Ogre” ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros sagatavots sertificēta putnu eksperta atzinums⁸, kurā iekļaujas arī paredzētās darbības teritorija. Tajā norādīts, ka esošais Zvirgzdes karjers apsekojumu laikā intensīvi tiek izstrādāts, radot būtisku skaņas un antropogēno traucējumu. Kā arī secināts, ka teritorija kopumā uzskatāma par būtisku urālpūces ligzdošanas vietu, ar augstu ligzdošanas blīvumu.

Ņemot vērā, ka plānotā teritorija atrodas urālpūcei prioritārā teritorijā, kā arī plānotās darbības apkārtējā teritorija identificētas vairāki urālpūces novērojumi ligzdošanas sezonā un salīdzinoši netālu ir mikrolieguma teritorija, Pārvalde uzskata, ka paredzētās darbības objektīvai un vispusīgai izvērtēšanai nepieciešams saņemt sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinumu par sugu grupu “putni”. Sertificētajam ekspertam, sniedzot atzinumu, mērķtiecīgi ir jāiegūst informācija par visām īpaši aizsargājamajām sugām, kas konstatējamās paredzētās darbības teritorijā, jāveic ietekmes izvērtējums uz konstatētajām īpaši aizsargājamajām sugām un jāsniedz priekšlikumi paredzētās darbības ietekmi mazinošiem pasākumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto un balstoties uz Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumu Nr. 30 „Kārtība kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” 17. punktu, Pārvalde sniedz atzinumu, ka par derīgo izrakteņu ieguvu smilts atradnē “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025”, kas atrodas nekustamajā īpašumā “Vecumnieki VM Mežsargu Sils”, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4094 002 0028, Vecumnieku pagastā, Bauskas novadā ir jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta/-u atzinums/-i par sugu grupu “putni”. Atzinumā sniedzami nosacījumi, lai izslēgtu vai mazinātu negatīvu plānotās darbības ietekmi un īpaši aizsargājamām sugām, tie jāņem vērā pie projektēšanas un derīgo izrakteņu ieguves.

Ņemot vērā minēto, uz derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādi jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta/-u atzinums/-i par sugu grupu “putni”, kurā sniegtie nosacījumi jāņem vērā derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādes un derīgo izrakteņu ieguves laikā atbilstoši DAP 02.12.2025. vēstule Nr. 3.27/8041/2025-N norādītajam.

Derīgo izrakteņu ieguves darbi nebūs tieši saistīti arī ar atkritumu rašanos. Nelielos daudzumos radītie sadzīves atkritumi, koksnes atkritumi vai bīstamie atkritumi, kuru rašanās ir mazticama, tiks savākti un nodoti atkritumu apsaimniekotājam, kam ir saņemta attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas atļauja. Darbinieku vajadzībām ieguves laukumā tiks novietota pagaidu pārvietojamā biotualetē un atkritumu kontainers. Ieguves process būs saistīts ar sadzīves atkritumu rašanos, kā arī sadzīves notekūdeņu radīšanu. Dzeramā ūdens ieguve nav paredzēta. Darbinieku dzeramo ūdeni vai iegādāties fasētā veidā (piemēram, pudelēs). Kopējā ietekme derīgo izrakteņu ieguves procesā būs īslaicīga, pārejoša un novēršama.

Paredzētās darbības vietā ekstremālu meteoroloģisko apstākļu dēļ, vētras gadījumā, plūdu, miglas, ugunsgrēku un citu dabas katastrofu rezultātā var tikt negatīvi ietekmēta gan vide, gan iedzīvotāji, tomēr tas ir iespējams jebkurā teritorijā valstī.

Saskaņā ar Latvijas ainavu atlantā⁹ ainavekoloģisko novērtējumu Atradne atrodas ainavu areālā “Tomes meža ainava”, kuras tips ir viļņota reljefa meža ainava, kam raksturīga mežaine, viļņaine, pauguraine, kāpas. Skatu līnijas ir ierobežotas, tā kā tās aizklāj mežs. Ainavu areāls ir ar zemu jutīgumu, jo tajā dominē dabiska rakstura, daudzveidīgi (bioloģiski un pēc struktūras) meži, jau esošas aizsargājamās dabas teritorijas. Ņemot vērā, ka derīgo izrakteņu ieguves vieta atrodas vairāk kā 4 km no valsts galvenā autoceļa P89 *Ķekava- Skaistkalne* un starp ceļu un Atradni ir meža buferjosla, derīgo izrakteņu ieguves rezultātā ainava netiks būtiski negatīvi ietekmēta.

⁷ Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani>

⁸ <https://www.skpk.lv/zinas/pazinojums-veja-elektrostaciju-parka-bauska-kekava-ogre-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-iesniegsanu-energetikas-un-vides-agentura/>

⁹ <https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c/page/Ainavekolo%C4%A3iskais-nov%C4%93rt%C4%93jums?views=Ainavu-are%C4%81li> (dati skatīti 11.12.2025.)

Papildus pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas Atradnes teritorija tiks sagatavota izmantošanai mežsaimniecībā.

Saskaņā ar MK 06.09.2011. noteikumu Nr. 696 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai” 5.2. apakšpunktu *derīgo izrakteņu ieguvei dienests nosaka derīgo izrakteņu ieguves limitu- maksimāli atļauto derīgo izrakteņu ieguves apjomu noteiktā termiņā derīgo izrakteņu atradnē vai atradnes daļā*. Vienlaikus atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm” 5. panta pirmās daļas 1) punktam derīgo izrakteņu krājumus akceptē LVĢMC. No iepriekš minēta izriet, ka LVĢMC protokols par krājumu akceptu ir viens no priekšnoteikumiem derīgo izrakteņu ieguves limita izsniegšanai. Ņemot vērā minēto, derīgo izrakteņu ieguves limita saņemšanai nepieciešams veikt krājumu pārrēķinu un akceptēšanu LVĢMC.

Atbilstoši MK 27.01.2015. noteikumu Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 30) 15. punktam, ja darbībai veikts sākotnējais izvērtējums un pieņemts lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma nepiemērošanu, dienests septiņu darbadienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas sagatavo tehniskos noteikumus un izsniedz tos iesniedzējam. Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 30 24. punktu tehnisko noteikumu derīguma termiņš atklātai derīgo izrakteņu ieguvei ir vienāds ar derīgo izrakteņu ieguves limita darbības termiņu. Ņemot vērā minēto, TN var tikt sagatavoti tikai pēc derīgo izrakteņu ieguves limita saņemšanas.

Saskaņā ar iesniegumā norādīto paredzētā darbība nav izmaiņas esošajā, no kā izriet, ka derīgo izrakteņu ieguve Atradnē paredzēta atsevišķi no atradnes “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” iecirkņa “2018. gada iecirknis”, nevis kā ieguves vietas paplašināšana. Gadījumā, ja Iesniedzēja vēlas Atradni apvienot ar atradnes “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība” iecirkni “2018. gada iecirknis”, nepieciešams sagatavot kopīgu dokumentāciju, proti, vienu derīgo izrakteņu ieguves limitu, bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju un derīgo izrakteņu ieguves projektu.

Secinājumi:

1. Veicot ISI, Dienests ir konstatējis, ka paredzētā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta un 1. pielikumā noteiktajām darbībām, kurām piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums.
2. Derīgo izrakteņu ieguve un ar šo darbību saistītā ietekme uz vidi atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11. panta kritērijiem netiek klasificēta tik nozīmīga vai kompleksa, lai būtu nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, tā kā tā ir vērtējama tikai kā nozīmīga lokālā mērogā, nav saistīta ar būtisku piesārņojuma risku un to nevar uzskatīt par tādu, kas var radīt negatīvu ietekmi uz apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, drošību un veselību. Ar atradnes rekultivāciju beigsies arī ietekmju darbība. Rekultivācijas laikā teritorijā tiks sakārtota un turpmāk lietderīgi izmantota.
3. Paredzētās darbības realizācija neradīs summāri būtiski negatīvu, iespējamās ietekmes ir zināmas un pārvaldāmas ar nosacījumiem tehniskajos noteikumos un ieguves atļaujā.
4. Derīgo izrakteņu ieguves platība nesasniedz likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto robežvērtību, kad būtu piemērojama ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.
5. Paredzētā darbība nav pretrunā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu, tā kā saskaņā ar TIAN 277.1. apakšpunktu derīgo izrakteņu ieguve mežu zemes teritorijā ir atļautā papildizmantošana.
6. Ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamība neizriet arī no lietderības un samērīguma apsvērumiem, jo iespējamās nelabvēlīgās ietekmes ir identificējamās un pārvaldāmas, un to novēršanai vai mazināšanai ir iespējams noteikt un tehniskajos noteikumos iestrādāt atbilstīgus pasākumus.
7. Saskaņā ar DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju Norises vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā. Derīgo izrakteņu ieguves projekts izstrādājams un derīgo izrakteņu ieguve Atradnē veicama atbilstoši VMD 16.07.2025. vēstulē Nr. KVM.5-5/1500 norādītajam Vienlaikus jāņem vērā arī DAP 29.07.2025.

vēstulē Nr. 3.27/4770/2025-N norādītās prasības, proti, teritorijas sagatavošanas darbi nav atļauti laika posmā no 1. marta līdz 31. augustam, paredzēto darbības vietu atvirzīt no aizsargājamā biotopa 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži* 275. kvartāla 23. nogabalā un noteiktajām rīcībā īpaši aizsargājamo sugu vai dzīvotņu bojāšanas vai iznīcināšanas gadījumā.

8. Derīgo izrakteņu ieguves projektā jāparedz pasākumi putekļu lokalizācijai derīgo izrakteņu uzglabāšanas, iekraušanas un transportēšana laikā (piemēram, sausajos gada periodos paredzēt iegūtā materiāla krautņu laistīšanu, transporta kravas kastu pārsegšanu, piebraucamo ceļu mitrināšanu).
9. Derīgo izrakteņu ieguvi Atradnē un iegūtā materiāla transportēšana no Atradnes teritorijas jāplāno tādā veidā, kas neradītu trokšņu normatīvu pārsniegumus tuvākajās mājstaimniecībās.
10. Tehniskie noteikumi sagatavojami pēc derīgo izrakteņu ieguves limita saņemšanas Dienestā.

6. Izvērtētā dokumentācija:

1. Iesniedzējas 14.11.2025. iesniegums (ar 05.12.2025. papildinformāciju) ISI veikšanai un tam pievienotā informācija;
2. Dienesta 21.11.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/10380/2025.
3. Dienesta 21.11.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/10386/2025.
4. Dienesta 21.11.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/10387/2025.
5. Dienesta 24.11.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/10444/2025.
6. VMD 25.11.2025. vēstule Nr. CVM.7-1/3693.
7. DAP 02.12.2025. vēstule Nr. 3.27/8041/2025-N.
8. Dienesta 08.12.2025. vēstule Nr. 11.4/AP/10949/2025.
9. LVGMC 09.12.2025. vēstule Nr. 4-6/2306.
10. Valsts zemes dienesta kadastra informācijas sistēmas dati: <https://www.kadastrs.lv/#result>;
11. Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" informācija: <https://ozols.gov.lv/ozols/>;
12. Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras Karšu pārlūks: <https://kartes.lgia.gov.lv/karte/>;
13. Google Earth Pro karšu slāņi;
14. Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma: https://geolattija.lv/geo/tapis#document_104#nozoom.

7. Sabiedrības informēšana:

Dienests par pieteikto darbību ir informējis Bauskas novada pašvaldību un biedrību "Vides aizsardzības klubs", 21.11.2025. nosūtot vēstuli Nr. 11.4/AP/10387/2025 ar informatīvo paziņojumu. Informatīvais paziņojums tika publicēts arī Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē. Sabiedrības atsauksmes vai priekšlikumi par pieteikto darbību nav saņemti.

8. Administratīvā procesa dalībnieku viedokļi:

Iesniedzēja viedoklis iekļauts iesniegumā ietekmes sākotnējam izvērtējumam.

ISI procesa ietvaros saņemta VMD 25.11.2025. vēstule Nr. CVM.7-1/3693. Atbilstoši minētajai vēstulei VMD informē par nepieciešamību ievērot ugunsdrošības pasākumus VMD izsludinātajā ugunsbīstamajā periodā un ārpus tā (MK noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" (19.04.2016.), atmežošana veicama saskaņā ar Meža likuma 41.panta 1.daļu (pamatojoties uz MK 18.12.2012. noteikumiem Nr.889 "Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību"), koku ciršanas kārtību atbilstoši MK 19.12.2012. noteikumu Nr.935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā" nosacījumiem, veicot paredzētās darbības, nepieļaut paliekošo vai līdzās esošo koku bojāšanu un

sakņu kakla apbēršanu ar grunti/augsnī vai izrautajiem celmiem (*pilnu vēstules tekstu skat. pielikumā*).

ISI ietvaros saņemta arī DAP 02.12.2025. vēstule Nr. 3.27/8041/2025-N, kurā DAP sniedz atzinumu, ka par derīgo izrakteņu ieguvī smilts atradnē “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025”, kas atrodas nekustamajā īpašumā “Vecumnieki VM Mežsargu Sils”, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 4094 002 0028, Vecumnieku pagastā, Bauskas novadā ir jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta/-u atzinums/-i par sugu grupu “putni”. Atzinumā sniedzami nosacījumi, lai izslēgtu vai mazinātu negatīvu plānotās darbības ietekmi un īpaši aizsargājamām sugām, tie jāņem vērā pie projektēšanas un derīgo izrakteņu ieguves. (*pilnu vēstules tekstu skat. pielikumā*).

Citu procesa dalībnieku viedokļi nav saņemti.

9. Piemērotās tiesību normas un lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Administratīvā procesa likuma 5., 6., 7., 8., 9., 10., 13. un 14. pants, 55. panta 1. punkts, 65. panta trešā daļa un 66. panta pirmā daļa;
2. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 1) un 4) punkts, 4., 8., 11., 12., 13. pants, 2. pielikuma 2. punkta 1) apakšpunkts;
3. Meža likuma 41. panta 1.daļa;
4. Sugu un biotopu aizsardzības likuma 11. pants 2) un 6) punkts un 13. pants;
5. MK 18.12.2012. noteikumi Nr.889 “Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem, aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību”;
6. MK 19.12.2012. noteikumi Nr.935 “Noteikumi par koku ciršanu mežā”;
7. MK 13.01.2015. noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”;
8. MK 07.01.2014. noteikumi Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”;
9. MK 27.01.2015. noteikumu Nr. 30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” 18. punkts;
10. MK 21.08.2012. noteikumu Nr. 570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” 43. punkts;
11. Vecumnieku novada domes 29.05.2013. saistošo noteikumu Nr. 4 “Par Vecumnieku novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu” 1.pielikums.

Lēmums:

Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru akciju sabiedrības “Latvijas valsts meži” ierosinātajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei perspektīvajā smilts atradnē “Gediņi-Zvirgzdes mežniecība 2025”, kas atrodas nekustamajā īpašumā “Vecumnieki VM Mežsargu Sils” (kadastra Nr. 40940020028), zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 40940020028, Vecumnieku pagastā, Bauskas novadā.

Šis starplēmums, ar kuru tiek atzīts, ka ietekmes novērtējums nav nepieciešams, nav atsevišķi pārsūdzams.

Atļauju pārvaldes direktora vietnieks,
Piesārņojuma un dabas resursu departamenta direktora p.i.

A.Veliks

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ozoliņa, 277892160
inese.ozolina@vvd.gov.lv